



Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

istočBroj: T20 0 KTA 0021953 23 2
Sarajevo, 17.12.2025.godine

Na osnovu člana 35. stav 2. tačka e) i člana 216. stav 3. ZKP-u BiH donosim sljedeću:

NAREDBU
o nesprovođenju istrage

Neće se provoditi istraga po Krivičnoj prijavi „(...)“ protiv „(...)“, „(...)“ i NN lica zbog krivičnog djela Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a. sta 6. KZ BiH, jer iz prijave i pratećih spisa očigledno da prijavljeno djelo nije krivično djelo.

Obrazloženje

Tužilaštvu BiH dostavljena je dana ... 2022. godine Krivična prijava „(...)“, u kojoj podnosilac prijavljuje „(...)“, „(...)“ i NN lica zbog krivičnog djela Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a. stav 6. KZ BiH, iz razloga „(...)“ na lokaciji V., I.S., na kojoj se nalazi ime lica osuđenog za ratne zločine, Ratka Mladića.

Po Naredbi Tužilaštva BiH od ... 2022. godine Državna agencija za istrage i zaštitu BiH saslušala je u svojstvu svjedoka prijavljena lica „(...)“ i „(...)“ i dostavila Izvještaj broj ... od ...2023. godine, u prilogu kojeg su zapisnici o saslušanju navedenih svjedoka.

Oba svjedoka navela su kako ne smatraju da je sporna spomen ploča posvećena Ratku Mladiću jer se na istoj nalazi natpis „koji govori o okupljanju samoorganizovanog srpskog naroda na tom području“ a da je „bataljon postrojio general vojske Republike Srpske, Ratko Mladić“, da je ploča „postavljena kao sjećanje na jedan događaj koji se desio spontano 1992. godine, gdje se okupilo srpsko stanovništvo u cilju odbrane stanovništva i srpske teritorije“ i da 2014. godine kada je ploča postavljena nije bila podignuta optužnica protiv njega, niti je bio osuđen.

Postupajući po Naredbi Tužilaštva BiH od ...2023. godine Državna agencija za istrage i zaštitu dostavila je Izvještaj broj ... od ...2022. godine sa Zapisnikom o saslušanju svjedoka „(...)“, koji u svojoj izjavi navodi da je njemu poznato da se spomen ploča na području naselja V. u ulici ... na kojoj je ime Ratka Mladića, presuđenog ratnog zločinca, nalazi na tom mjestu već duži vremenski period i kako smatra duže od deset godina. Natpis na ploči i spominjanje imena Ratka Mladića i prije donošenja pravnosnažne presude od strane Haškog tribunala, kojom je Ratko Mladić osuđen za ratne zločine je vrijedalo njegova ljudske i nacionalne antifašističke vrijednosti, ali je znao da nema pravnog osnova za podnošenje krivične prijave i uklanjanje predmetne ploče. Između ostalog navodi da je u januaru 2022. godine spomen ploča bila oštećena, o čemu je upoznat putem medija, pa mu ista više nije smetala iako je protiv svih vidova nasilja, pa i tog kojim je došlo do oštećenja spomen ploče, ali bi više volio da se ista ukloni u skladu sa zakonskim procedurama. Početkom marta 2022. godine vidio je da je spomen ploča

ponovo postavljena, odnosno obnovljena i tada je podnio prijavu ...2022. godine iz razloga što su mu se vratila ista osjećanja, te izvjestan revolt.

U ovom predmetu je, na osnovu svih do tada prikupljenih dokaza, a s naglaskom na činjenicu postavljanja sporne spomen ploče u vrijeme kada Ratko Maladić nije bio osuđen za ratne zločine, donesena Naredba o nesprovođenju istrage od ...2023. godine, na koju je blagovremeno bila izjavljena pritužba podnosioca krivične prijave Kabinetu glavnog tužioca Tužilaštva BiH, koja je Rješenjem broj ... od ...2023. godine uvažena i naloženo je postupajućem tužiocu da utvrdi: da li je nakon ...2021. godine (datum pravnosnažnosti osuđujuće presude Haškog Tribunala protiv Ratka Mladića) popravljena prvobitna postavljena ploča ili je postavljena nova ploča i da se odluči o svim prijavljenim licima.

Postupajući po Naredbi Tužilaštva BiH od ...2023. godine, sa naglaskom na utvrđivanje spornih pitanja iz Rješenja od ...2023. godine, Državna agencija za istrage i zaštitu BiH dostavila je Informaciju o preduzetim mjerama i radnjama broj „(...)“ od ... 2023. godine, sa prilozioma, iz čega proizilazi da su izvršene određene provjere preko otvorenih izvora (internet), prilikom čega su pronađena dva novinska članka, u kojima se navodi da je predmetna spomen ploča promijenjena nakon oštećenja iste, tj. pronađen je novinski članak iz mjeseca marta 2022. godine, a drugi novinski članak iz mjeseca januara 2023. godine. U dijelu novinskog članka objavljenog na internet portalu ... navodi se i kako su „iz Boračke organizacije Istočno Novo Sarajevo za ... objasnili kako su ploču obnovili, pri čemu „negiraju da se njome iskazuje priznanje Mladiću, pravnosnažno osuđenom za genocid u Srebrenici i druge zločine u BiH“.

Pri tome novinski članci sami po sebi nisu dokaz istinitosti navoda sadržanih u njima, već mogu imati samo posredan, upućujući značaj u svakom konkretnom slučaju, što je i u ovom predmetu primjenjeno u smislu daljeg preduzimanja radnji u predmetu u pravcu utvrđivanja potrebnih činjenica i okolnosti vezano za sporni spomenik na V..

Postupajući po Naredbi Tužilaštva BiH od ... 2024. godine, Dopisom Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj „(...)“ od ... 2024. godine dostavljena je dokumentacija tražena od Opštine I. N. S. i to Dopis „(...)“ od ...2024. godine, iz koje proizilazi tačna lokacija spomen ploče, kao i da se ista nalazi na Listi spomenika i obilježja od velikog značaja za područje Opštine I. N. S. sa priloženom Listom spomenika i spomen-obilježja od velikog značaja za područje Opštine I. N. S. broj „(...)“ od ...2023. godine i Odlukom o davanju saglasnosti na predmetnu listu Skupštine Opštine I. N. S. broj „(...)“ od ...2023. godine, kao i Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj „(...)“ od ... 2024. godine iz kojeg proizilazi da je nakon oštećenja spomen ploče ista popravljena od strane N.N. lica i to štampanjem i lijepljenjem folije na kamenu ploču, a da je sadržaj teksta identičan onom iz 2014. godine.

Postupajući po Naredbi Tužilaštva BiH od ...2024. godine kojom je traženo vršenje uvidaja na licu mjesta, iz Zapisnika o uviđaju Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj „(...)“ od ...2024. godine proizilazi da je uviđaj izvršen na području Opštine I. N. S., na raskrsnici poznatoj kao „V.“ odnosno na skretanju iz Ulice ... prema ulici ..., gdje se na samom skretanju iz ulice ... prema ulici ..., nalazi kamena podzida, gdje se na dijelu koji je uvučen nalazi crna plastična ploča dimenzija: visina 50cm, širina 60 cm i debljina 0,5 cm, na kojoj je ispisan ćiriličnim pismom sadržaj:

„NA OVOM MJESTU 19.05.99. GODINE
KOMANDANT GLAVNOG ŠTABA VOJSKE
REPUBLIKE SRPSKE
GENERAL RATKO MLADIĆ
IZVRŠIO JE SMOTRU DVA BATALJONA
SAMOORGANIZOVANOG NARODA
OPŠTINE NOVO SARAJEVO

BORAČKA ORGANIZACIJA
ISTOČNO NOVO SARAJEVO“.

Tužilaštvo BiH je svojim Aktom od ...2024. godine zatražilo vršenje ponovnog uviđaja, radi razjašnjenja da li je u pitanju kamena ili plastična ploča, da se sačini skica lica mjesta, da se navedena ploča skine sa kamene podzide i dostavi kao dokaz Tužilaštvu BiH sa Zapisnikom o uviđaju sa lica mjesta i fotodokumentacijom i da se sasluša u svojstvu svjedoka ... Opštine I. N. S.

Postupajući po predmetnom Aktu Tužilaštva BiH, ponovnim uviđajem policijskih službenika Agencije, a o čemu je sačinjen Izvještaj Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj „(...)“ od ...2024. godine i Zapisnik o uviđaju broj „(...)“ od ... 2024. godine, u kojima je navedeno je da se radi o ploči izrađenoj od plastičnog tvrdog materijala, crne boje, na kojem se nalaze nalijepljena ćirilična slova, da se radi o samoljepljivim slovima, među kojima ima odlijepljenih i oštećenih slova. Predmetna ploča je za kamenu podzidu učvršćena (zalijepljena) nepoznatim sredstvom, dok su ivice oko ploče premazane nepoznatom smjesom SNB (sivomaslinaste boje). Kako je ploča nepoznatim sredstvom čvrsto zalijepljena u udubljenje kamene podzide, a zbog opasnosti od oštećenja ako bi se pristupilo fizičkom ili hladnom skidanju, odnosno odvajanju od površine na koju je zalijepljena, te nemogućnosti odvajanja od kamene podloge bez adekvatnog građevinskog alata, nije se moglo pristupiti skidanju iste.

U prilogu navedenog Izvještaja Agencije dostavljen je i Zapisnik o saslušanju svjedoka Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, broj ... od ... 2024. godine, u kojem je svjedok „(...)“ naveo kako je od strane policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu BiH dva predočena dopisa, i to Dopis „(...)“ od ... 2024. godine i broj „(...)“ od ...2024. godine, dostavljena kao odgovore na upite Agencije, u kojima se navodi da je prethodna spomen ploča na V. popravljena od strane NN lica i to štampanjem i lijepljenjem folije na kamenu ploču, čiji je sadržaj isti kao i onaj 2014. godine, potpisao „(...)“. Vezano za proceduru delegiranja, sačinjavanja Liste i donošenje Liste spomenika i spomen obilježja od velikog značaja za područje Opštine I. N. S., naveo je kako smatra da su predmetna Lista i Odluka o davanju saglasnosti na istu doneseni u ranijem periodu prije nego je on „(...)“, te je naknadno ista Lista samo obnovljena. Istakao je da mu je poznato da je ploča na V. oštećena, ali da se ne može sjetiti kada se to tačno desilo, da isto zna da je nakon oštećenja izvršen popravak, te da je sadržaj teksta ostao identičan tekstu iz 2014. godine, da mu nije poznato ko je izvršio popravak te oštećene spomen ploče, kao i kada je to tačno učinjeno. Tvrdi da Opština, kao ni njeni organi, niti zaposleni, nisu učestvovali ni na jedan način u vezi sa popravljajanjem spomen ploče na V.

Postupajući po Dopisu Tužilaštva od ... 2024. godine Osnovni sud u S., R. Srpska, dostavio je svojim Dopisom broj „(...)“ od ...2024. godine Presudu ovog Suda broj „(...)“ od ...2024. godine iz koje proizilazi da su dva lica osuđena zbog krivičnog djela Oštećenje i oduzimanje tuđe stvari iz člana 240. stav 1. Krivičnog zakonika RS, a koje su izvršili na način da su oštetili tuđu stvar. Dakle, iz navedene Presude proizilazi da je sporna spomen ploča bila oštećena, a ne potpuno uništena.

Iz svega naprijed navedenog proizilazi da je sporna spomen ploča postavljena i prije donošenja presude protiv Ratka Mladića za počinjene ratne zločine, da se ista u Listi spomenika i spomen obilježja od velikog značaja za područje Opštine I. N. S. broj ... od ...2023. godine nalazi na mjestu 11. pod nazivom „Spomen-ploča na V.“ bez pominjanja imena lica osuđenih za ratne zločine, Ratka Mladića, da iz Izvještaja Državne agencije za istrage i zaštitu BiH proizilazi da je prethodna ploča popravljena, da istu nije moguće otkloniti bez oštećenja, a da je konkretno uviđajem od strane ovlaštenih službenih lica Državne agencije za istrage i zaštitu BiH utvrđeno da se „radi o ploči izrađenoj od plastičnog tvrdog

materijala, crne boje, na kojem se nalaze nalijepljena ćirilica slova, da se radi o samoljepljivim slovima, među kojima ima odlijepljenih i oštećenih slova“ i da je „predmetna ploča za kamenu podzidu učvršćena (zalijepljena) nepoznatim sredstvom, dok su ivice oko ploče premazane nepoznatom smjesom SNB (sivomaslinaste boje)“. Osim toga i Presudom Osnovnog suda u S. broj „(...)“ od ...2024. godine utvrđeno je kako je predmetna ploča bila oštećena, a ne potpuno uništena.

Dakle, iz prikupljenih dokaza proizilazi da se ne radi o novoj ploči, nego da je spomen ploča postavljena 2014. godine, popravljena na gore navedeni način sanacijom oštećenja i izgubljenih elemenata.

Takođe iz navedenog proizilazi da nije moguće prikupiti dokaze o izvornom materijalu od kojeg je spomen ploča napravljena. Postoje fotografije iz medija, kao i one koje je dostavio podnosilac prijave, a koje prikazuju spomen ploču prije i nakon oštećenja, ali o istim ne postoje fotografije pribavljene uviđajem ovlaštenih službenih lica u odnosu na prvobitni izgled ploče, u smislu dokaznog materijala u krivičnom postupku. Svim ostalim prikupljenim dokazima utvrđeno je da je tekst ispisan na spornoj spomen ploči identičan prije oštećenja i nakon popravke iste, te se na istoj ne nalazi lik-slika Ratka Mladića.

S obzirom da je utvrđeno da nije postavljena nova spomen ploča i da prijavljena lica nisu počinila krivično djelo iz člana 145a. stav 6. KZ BiH, kao niti neko drugo krivično djelo, odlučeno je kao u Dispozitivu ove Naredbe.

O nesprovođenju istrage, kao i o razlozima za donošenje Naredbe o nesprovođenju istrage, Tužilaštvo BiH će, shodno članu 216. stav 4. Zakona o krivičnom postupku BiH obavijestiti Državnu agenciju za istrage i zaštitu BiH i podnosioca prijave „(...)“, „(...)“. ima pravo podnošenja pritužbe Kabinetu glavnog tužioca u roku od osam (8) dana.

**TUŽILAC
TUŽILAŠTVA BiH**